

YS, VESO JA KIKY

- Tämän kalvosarjan avulla pyritään avaamaan mahdollisimman kattavasti yleissivistävässä opetuksessa toimivien opettajien YHTEISSUUNNITTELUKÄYTTÖAIKAA, VESO-KOULUTUKSIA JA KILPAILUKYKYSOPIMUKSEN mukaisia lisäyksiä työaikaan.
- Kalvosarja toimii kaikille sopimusaloille (OVTES, EK/Sivista yksityiset oppilaitokset sekä harjoittelukoulut).

Opetusvelvollisuus työaika

Yleissivistävä opetus

Yhteissuunnittelu

Yleissivistävä opetus

OVTES peruskoulu

6 § Yhteissuunnittelutyöaika 31.7.2020 asti

Opettajalle määrättyjen viikoittaisten opetus- ja muiden tehtävien lisäksi opettajan tulee osallistua koulussa kolmen tunnin ajan viikossa opetuksen yhteissuunnitteluun, aineryhmittäisiin ja asiaryhmittäisiin neuvonpitoihin, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä opetuksen suunnitteluun ja koulun toiminnan kehittämiseen liittyvien tehtävien tekemiseen.

6a § Yhteissuunnittelutyöajan vuotuinen tuntimäärä (voimaan 1.8.2017)

Yhteissuunnittelutyöajan kokonaismäärä lukuvuoden aikana on korkeintaan 126 tuntia huomioon ottaen osio B 14 § 5–8 mom. määräykset.

Yhteissuunnittelutyöajan vuotuinen suunnittelu ei voi lisätä lukuvuoden opettajatyöpäivien määrää.

OVTES lukio

2 § Yhteissuunnittelutyöaika

Aineenopettajan työaikaan kuuluu osallistuminen yhteissuunnitteluun siten, että opettajankokouksiin, aineryhmäkokouksiin ja neuvotteluihin varataan koulukohtaisesta toteutuksesta riippuen 2–5 tuntia opettajaa kohti kahdessa viikossa.

2 a § Yhteissuunnittelutyöajan vuotuinen tuntimäärä (voimaan 1.8.2017)

Yhteissuunnittelutyöajan kokonaismäärä lukuvuoden aikana on 50–107 tuntia huomioon ottaen osio A 32 §:n määräys ja osio B 14 § 5–8 mom. määräykset. Yhteissuunnittelutyöajan vuotuinen suunnittelu ei voi lisätä lukuvuoden opettajatyöpäivien määrää.

Yhteisajan suunnittelu ja seuranta

Uutta 1.8.2017 alkaen

- Yhteissuunnitteluresurssin käyttöä pitää suunnitella yhteistyössä rehtorin ja opettajien kanssa jo lukuvuoden alussa.
- Yhteissuunnittelutyön painopistealueet, resursointi ja toteuttaminen päätetään yhdessä opettajien kanssa koulun lukuvuoden toimintasuunnitelmaa laadittaessa.
- Viikoittain tai joka toinen viikko pidettävät kaikkia koskevat yhteiskokoukset eivät ole järjestelmän tarkoitus, koska tällöin ei jää aikaa muiden yhteissuunnitteluun kuuluvien tehtävien hoitamiseen.
- Vaikka yhteissuunnittelun tarkoituksena on koulun yhteisvastuullinen kehittäminen, niin opettaja voi yhteissuunnittelutyöajan puitteissa tehdä yksinäänkin töitä.

Yhteissuunnittelutyöaika on tarkoitettu käytettäväksi sellaiseen opettajien väliseen yhteistyöhön ja koulun kehittämistoimintaan, joka paikallisesti koetaan tärkeäksi ja *tarpeelliseksi.*

Peruskoulun yhteissuunnittelutyöaika on

- Koulun kasvatustyön ja koulun toimintaan liittyvien tapahtumien, juhlien, retkien yms. suunnittelu
- Yhteistyö muiden koulujen ja päiväkotien opettajien kanssa
- Yhteistyö koulupsykologin, koulukuraattorin, terveydenhuoltohenkilöiden tai muiden viranomaisten kanssa oppilasasioissa
- Kahden tai useamman opettajan yhteistyönä tapahtuva opetuksen suunnittelu

ys-aikaa on:

1. Koulun ja kodin yhteistyö

- yhteistyö oppilaiden ja opiskelijoiden huoltajien kanssa
- vanhempainillat, niiden suunnittelu ja toteutus
- arviointikeskustelut, kun huoltajat ovat läsnä
- vanhempainvartit, vanhempain tapaamiset
- vastaanotot ja neuvottelut, palaverit
- tiedotteet, kirjeet, puhelut, Wilma-viestintä
- muu yhteistyö huoltajien kanssa
 - perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määrätään, että koulun on oltava yhteistyössä huoltajien kanssa niin, että he voivat tukea lastensa tavoitteellista oppimista ja koulunkäyntiä
 - kodin ja koulun välisen yhteistyön tulisi korostua erityisesti esiopetuksen, vuosiluokkien 1–6 ja erityisopetuksen opettajien yhteissuunnittelutyössä

ys-aikaa on:

2. Asia- ja aineryhmittäiset neuvonpidot

- luokanvalvojen yhteispalaverit
- avustajapalaverit
- moniammatillinen yhteistyö oppilasasioissa
- tiimipalaverit, joita ei erikseen korvata
- perehdyttäminen
- luokkataso- tai ainekohtaiset hankkeet
- keskustelut esimiehen kanssa
- kehityskeskustelut ja niihin valmistautuminen
- projektit ja kyselyt, joita ei korvata erikseen

ys-aikaa on:

3. Opetuksen yhteissuunnittelu

- opetuksen suunnittelu muiden opettajien kanssa (ei oppituntien suunnittelu)
- koulun tapahtumien, juhlien yms. suunnittelu
- koulun muun toiminnan suunnittelu
- aineryhmä- ja luokkatasopalaverit
- samanaikaisopetuksen suunnittelu
- työsähköpostin lukeminen ja kirjoittaminen
- ym.

ys-aikaa on:

4. Muu opetuksen suunnittelu ja koulun toiminnan kehittäminen

- yhteistoimintapalaverit (mm. opettajain kokoukset) ja niihin valmistautuminen
- yhteydenpito muihin kouluihin ja oppilaitoksiin
- moniammatillinen yhteistyö
- nivelvaiheenpalaverit
- yhteydenpito viranomaisiin ja muihin tahoihin
- opetusmenetelmien ja työtapojen kehittäminen
- pedagogisten asiakirjojen laatiminen ja päivittäminen

Peruskoulun ys-aikaa ei ole

- omien oppituntien suunnittelu, valmistelu ja jälkityöt
- muiden erikseen korvattavien tehtävien tekeminen (esim. luokanvalvojan tehtävät, kirjasto, välineiden huoltaminen)
- opettajatyöpäivät (veso- ja kiky-ajalla tehtävä opintotoiminta)
- sellaisten tehtävien tekeminen, joita varten opettaja on vapautettu tavanomaisesta opetustyöstään
- koulutus

HUOM! Välitunti on osa oppituntia, joten välituntien aikana tehtyä työtä ei voida lukea ys-aikaan kuuluvaksi

Lisähuomioita yhteissuunnittelutyöaikaan

- Ys-aika on osin sidottua, osin sitomatonta työaika. Sidottu työajan osuus ei voi olla kovin suuri, koska silloin ei jää aikaa hoitaa esim. kodin ja koulun välistä yhteistyötä.
- Ys-aikaa ei voi ylittää. Jos ys-aika ei riitä, kannattaa seurata sen toteutumista ja keskustella rehtorin kanssa miten asia ratkaistaan.
- Yhteiset kokoukset luetaan ys-aikaan.
- Kaikkia koskevat viikoittaiset yhteistyökokoukset tai tiimit eivät välttämättä ole tarkoituksenmukaisia, koska ys-aikaa tarvitaan paljon myös huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön.
- Ys-ajalla tehtäväksi tarkoitettut työt ovat sellaisia, että niitä tehdään muuallakin kuin koululla. Mm. tästä syystä ys-aika ei kuulu lukujärjestykseen.
- Voi silti olla tarkoituksenmukaista, että työjärjestykseen jätetään tilaa opettajien käytännön yhteistyölle.
- Yhteissuunnittelutyövelvollisuus ei koske sivutoimisia tuntiopettajia eikä enintään viiden koulun työpäivän pituisessa palvelussuhteessa olevia määräaikaista opettajia kuten viransijaisia.

Arviointikeskustelut, perusopetus (1)

”Yhteistyö kotien kanssa on hyvää arviointikulttuuria.---riittävän usein tietoa oppilaalle itselleen ja huoltajalle. ---yhteiset keskustelut edistävät keskinäistä luottamusta ja välittävät tietoa oppilaan tilanteesta.” (POPS2014)

- Uusi opetussuunnitelma ei velvoita pitämään erillisiä arviointikeskusteluja, mutta arviointi on oleellinen aihe kodin ja koulun välisessä yhteistyössä.
- Opettajan vastuu on huolehtia siitä, että niin oppilailla kuin huoltajillakin on riittävästi tietoa arviointiperusteista sekä oppilaan opintojen edistymisestä, työskentelystä ja käyttäytymisestä

Arviointikeskustelut, perusopetus (2)

- Vanhempien kanssa käytävä keskustelu on osa **kodin ja koulun välistä yhteistyötä**, jota perusopetuksessa tehdään yhteissuunnittelutyöajalla.
- **Vaikka mainittu keskustelu nimettäisiin ”arviointikeskusteluksi”, on kyseessä edelleen kodin ja koulun välinen yhteistyö.**
- Tällaisessa tapaamisessa voidaan keskustella arvioinnista ja oppilaan etenemisestä, mutta varsinainen oppilaan arviointi on opettajan tehtävä.
- Keskustelun nimeäminen arviointikeskusteluksi voi myös jäykistää keskustelua, onhan esim. arvioinnin kohteet tarkkaan määriteltyjä. Vanhempien kanssa on usein tarpeen puhua muistakin asioista.

Yhteissuunnittelutyöaika ei ole tarkoitettu koulutukseen ja opintotoimintaan.

Siihen käytetään opettajatyöpäiviä, eli veso-koulutuksia ja osin kikytyöaika, kuitenkin korkeintaan 12 tuntia lukuvuodessa.

Opettajatyöpäivät eli suunnittelu- ja koulutuspäivät

Suunnittelu- ja koulutuspäivät eli veso-koulutuspäivät

- Peruskoulun, lukion ja aikuislukion toistaiseksi otetulla opettajalla ja vähintään lukuvuoden työajaksi otetulla määräaikaisella opettajalla on velvollisuus osallistua lukuvuoden aikana kolmeen kuusi tuntia (yhteensä 18 tuntia) kestävään suunnittelu- ja koulutustyöpäivään eli ns. veso-päivään.
- Yksi päivästä voidaan jakaa pidettäväksi kahtena eri tilaisuutena, joiden yhteispituus on kuusi tuntia.
- On myös mahdollista sopia työnantajan kanssa veso-päivän korvaamisesta muulla vastaavalla koulutuksella.
- Jos päätoimisen opettajan palvelussuhde, esimerkiksi sijaisuus, kestää vain osan lukuvuoden työajasta, hänellä ei ole osallistumisvelvollisuutta, ei myöskään sivutoimisella tuntiopettajalla.
- Jos opettaja on osittaisella hoitovapaalla, osa-aikaeläkkeellä tai muuten osittaisella virkavapaalla, veso-päiviin osallistutaan samassa suhteessa kuin työaika on täydestä työajasta. Opetusvelvollisuus vastaa täyttä työaika.
- Työnantaja päättää veso-työajan sijoittumisesta ja sisällöistä.

**KIKY ja sen tuomat
vaikutukset
ys-aikaan ja vesoihin**

Peruskoulujen ja lukkioiden opettajien työvelvoitteen lisäys 1.8.2017 alkaen

Opettajaryhmä	Palvelus- suhteen pituus	Vähintään koko lukuvuosi	Vähintään lukuvuoden työaika (=koulun aloituspäivästä lukuvuoden päättymis- päivään saakka)	Vähintään lukukausi tai vastaavaan pituinen palvelussuhde (19 vko)	Alle lukukausi tai vastaavan pituinen palvelus- suhde
Viranhaltija tai päätoiminen tuntiopettaja		24	20	10	0
Sivutoiminen tuntiopettaja, vähintään 10 vuosiviikkotuntia		maks. 10	maks. 10	0	0
Sivutoiminen tuntiopettaja, alle 10 vuosiviikkotuntia		maks. 4	maks. 4	0	0

KIKY: Työajan pidentäminen

- Vuosittaista työaika pidentetään 1.8.2017 alkaen **keskimäärin 24 tunnilla**

→ Lisäys kohdennetaan opinto- ja suunnittelutyöaikoihin

→ **El ole tarkoitus keksiä uusia tehtäviä, vaan antaa aikaa olemassa olevien suunnittelu- ja opintotehtävien tekemiseen**

KIKY: Lisää aikaa yhteissuunnitteluun

- Yhteissuunnittelutyöaikaan tulee 12 tuntia lisää ja samalla ys-aika muutetaan vuotuiseksi
- Ys-ajan käyttö tulee suunnitella ja seurata
- Ys-ajalla tehtävät työt eivät muutu
- Opettajatyöpäivien määrä ei lisäännä

OVTES

Liite 1 Perusopetus: 126 tuntia (3 x 38 + 12)

Liite 2 Lukio: 50–107 tuntia

Liite 3 Aikuislukio: 45–94 tuntia

KIKY: Lisää aikaa opintotoimintaan

- Toiset 12 tuntia voidaan käyttää opinto- ja suunnittelutyöhön **tai** muuhun opettajatyöhön tai oppilastyöpäivinä pidettävänä tilaisuuksina
- Perinteiset kolme veso-koulutuspäivää ovat entiseen tapaan käytössä
- Lisäksi voi olla KIKY-ajan mukanaan tuomaa koulutusta korkeintaan 12 tuntia/lukuvuosi
 - Tästä voidaan sijoittaa 6 tuntia lauantaiyöpäivälle oppilastyövuoden aikana **perustellusta** syystä
 - **Lauantaiyöpäivää ei ole pakko pitää**
 - **Opintotoimintaa ei saa sijoittaa kesäkeskeytyksen ajalle**
- ”Muulla opettajatyöllä” tarkoitetaan sellaista työtä, jota ei voi lukea opetusvelvollisuuteen. Se ei voi myöskään olla työtä, joka perustuu erilliseen OVTES:n määräykseen.

KIKY: 1.8.2017 alkaen, keitä koskee?

- 24 tunnin lisäys koskee sekä vakituisia opettajia että koko lukuvuoden ajaksi (1.8.–31.7.) palkattuja määräaikaista opettajia.
- Vain lukuvuoden työajaksi (elokuusta päättäjaisjuhlaan) palkatuilla määräaikaista opettajilla vuosityöajan lisäys on 20 tuntia.
- Päätoimiset tuntiopettajat, jotka on palkattu vähintään lukukauden työajalle
 - yhteensä enintään 10 tunnin ajaksi oppilastyöpäivinä pidettävänä tilaisuuksina ja/tai vaihtoehtoisesti osana yhteissuunnittelutyöaika-ao. koulutusmuodon liitteen määräyksen mukaan.
- Sivutoimiset tuntiopettajat, jotka on palkattu toistaiseksi tai vähintään koko lukuvuodeksi ja jotka opettavat 10 vuosiviikkotuntia tai enemmän
 - opinto-, suunnittelu tai muuta opettajatyötä yhteensä enintään 10 tuntia.
 - lisäyksen tulee olla suhteessa tuntimäärään
- Sivutoimiset tuntiopettajat, jotka on palkattu toistaiseksi tai vähintään koko lukuvuodeksi, ja jotka opettavat alle 10 vuosiviikkotuntia
 - opinto-, suunnittelu tai muuta opettajatyötä yhteensä enintään 4 tuntia.
 - lisäyksen tulee olla suhteessa tuntimäärään

Lisää netissä

- **OAJ: Arviointikeskustelut ovat yt-aikaa**

www.oaj.fi → uutiset → 17.10.2016

- **Vältä YT-ajan sudenkuopat**

www.oaj.fi → uutiset → 24.10.2016

- **Näin kilpailukykysojimus vaikuttaa**

www.oaj.fi → uutiset → 8.6.2016

- **Mikä kiky? –opas**

<http://www.oaj.fi> → etusivun banneri

